

НАШІ ЮВІЛЯРИ

ПРОФЕСОРУ ІВАНУ ІВАНОВИЧУ ТИМОШЕНКУ – 80 РОКІВ!

22 березня 2018 року виповнилося 80 років з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Івана Івановича Тимошенка.

Іван Тимошенко народився у славному Слобожанському краю – у селі Великих Бубнах Талалаївського (тепер Роменського) району Сумської області в селянській родині. Після закінчення середньої школи опинився перед вибором: чи обрати дуже модну та престижну на ті часи кар'єру військового, чи найбільш мирну і почесну професію аграрія. Зрештою щоденна важка селянська праця, яку пізнав вкупі з батьками й односельчанами, а ще любов до отчого краю переважили. І у 1955 році сімнадцятирічний юнак вже з дивиною розглядав сплячих львівських левів, ставши студентом агрономічного факультету Львівського сільськогосподарського інституту. За час навчання показав себе здібним і дисциплінованим студентом, активним у молодіжному студентському житті, сумлінним у навчанні. Таких не можна не помічати. То ж працелюбність і активність юнака не пройшли повз увагу тодішнього завідувача кафедри селекції та насінництва, професора І. Д. Нечи-порчука. У 1960 році І. І. Тимошенко закінчив агрономічний факультет Львівського СГІ за спеціальністю «Агрономія» з присвоєнням кваліфікації вченого агронома й отримав запрошення для продовження навчання в аспірантурі. Проте молодий та амбітний випускник-агроном вирішив, що йому потрібно набратися практичного досвіду і пішов працювати на виробництво. Тож з 1960 до 1963 року працював спочатку головним агрономом, а згодом заступником голови колгоспу «Україна» Луцького району Волинської області, тим самим підтвердивши свої і професійні, і високі організаційні якості.

Проте між І. І. Тимошенком і професором І. Д. Нечипорчуком постійно підтримувалися контакти через листування, і останній в черговий раз запропонував агроному і практично керівникові господарства навчатися в аспірантурі. Відкинувши матеріальні блага і подальші перспективи швидкого сходження по керівній ієрархічній партійній і господарській драбині, І. І. Тимошенко разом із дружиною Ніною Іванівною (випускницею економічного факультету ЛСГІ) повертається в Дубляни і у 1963 році стає аспірантом денної форми навчання при кафедрі селекції та насінництва за наукового керівництва професора І. Д. Нечипорчука.

Вміння працювати з людьми, організувати колектив, а ще нахил до педагогічної роботи визначили подальшу долю молодого науковця. Тому після закінчення у 1965 році аспірантури питання щодо подальшого працевлаштування не стояло: у жовтні цього самого року І. І. Тимошенко обіймає посаду асистента кафедри селекції та насінництва. У 1967 р. учений успішно захистив кандидатську

дисертацію на тему «Кореляційна мінливість ознак в гібридних популяціях картоплі». Згодом вдосконалював педагогічну майстерність, читаючи лекційні курси «Селекція та насінництво» для студентів економічного факультету і «Методика польового досліду» для студентів агрономічного факультету, проводив із цих дисциплін лабораторно-практичні заняття. Його манера ведення навчального процесу завжди діставала схвальну оцінку і у 1977 році І. І. Тимошенку присвоєне вчене звання доцента. У 1979 році професор І. Д. Нечипорчук передає керівництво кафедрою селекції та насінництва 41-річному молодому доценту І. І. Тимошенку. І потрібно зазначити, що керівництво кафедрою він успішно здійснював включно до 2007 року, з невеликою трирічною перервою (1994–1997), коли тодішні очільники Львівського державного сільськогосподарського інституту (згодом – аграрного університету) зліквідували кафедру як адміністративну одиницю, зробивши її лише секцією генетики і селекції кафедри біології і захисту рослин.

З 1980 року І. І. Тимошенко очолив і гідно продовжив роботу наукової школи зі селекції і насінництва картоплі, започаткованої доктором сільськогосподарських наук, професором І. Д. Нечипорчуком. Одночасно він став і керівником проблемної науково-дослідної лабораторії картоплі, яка була організована при кафедрі селекції і насінництва у 1974 році Міністерством сільського господарства колишнього Радянського Союзу з метою посилення генетико-селекційної роботи з виведення фітофторостійких сортів картоплі у Західному регіоні України. Згодом ця лабораторія переросла у Навчально-науковий інститут селекції і технології картоплі, який на громадських засадах професор І. І. Тимошенко очолював упродовж 2000–2012 років.

Наукові дослідження вченого стосувалися селекції картоплі, зокрема створення на основі генетичних методів якісно нових її сортів, які б характеризувалися комплексною стійкістю до хвороб і шкідників, мали високі смакові й кулінарні якості, були придатні для довгого зберігання у зимовий період, тобто відзначалися високою лежкістю бульб.

За час своєї плідної наукової роботи професор І. І. Тимошенко разом із викладачами кафедри і співробітниками науково-дослідної проблемної лабораторії, а згодом Навчально-наукового інституту селекції і технології картоплі створили низку високоврожайних сортів «другого хліба», стійких до вірусних, грибних, бактеріальних хвороб і нематод, придатних для вирощування як за інтенсивними, так і енергоощадними технологіями. Зокрема, він є співавтором районованих у колишньому Союзі, Білорусі, Грузії і країнах Прибалтики таких раніше відомих сортів картоплі, як Львів'янка, Тетянка, Нестерівська, а також співавтором нових сортів картоплі Західна, Воля, Ліщина, Дублянська ювілейна, занесених до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

У 1996 році І. І. Тимошенко успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук на тему «Селекція фітофторостійких сортів картоплі в Західному регіоні України». Вчене звання професора йому присвоєно у 2001 році.

Досить тривалою й плідною була педагогічна діяльність професора І. І. Тимошенка. Він добре володів лекторською майстерністю і на належному

дидактичному рівні викладав дисципліни «Селекція і насінництво сільськогосподарських культур», «Селекція і сортознавство основних польових культур», «Методика і техніка селекційного процесу», «Основи наукових досліджень». Здійснював керівництво підготовкою аспірантів, здобувачів і магістрів, які працювали у напрямі селекції і насінництва картоплі. Під його науковим керівництвом захищено дві кандидатські дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук.

Професора І. І. Тимошенка обирали членом вченої ради Львівського НАУ, членом вченої ради факультету агротехнологій і екології, методичної комісії факультету, членом координаційно-методичної ради з картоплярства при Інституті картоплярства НААНУ, членом редакційної колегії міжвідомчого тематичного наукового збірника «Картоплярство», членом редакційної ради «Вісника Львівського національного аграрного університету».

Професор І. І. Тимошенко завжди підтримував тісні зв'язки з виробництвом і виробничниками. Неодноразово виступав на обласних і районних нарадах та семінарах керівників господарств і спеціалістів, тривалий час вів курси з підготовки агрономів-апробаторів, читав науково-популярні лекції серед населення по лінії обласного товариства «Знання», організовував і здійснював методичне керівництво роботою юних натуралістів і дослідників у багатьох школах.

За виведення і впровадження у виробництво фітофторостійких сортів картоплі професор І. І. Тимошенко нагороджений срібною і бронзовою медалями ВДНГ СРСР, срібною, бронзовою медалями та Почесним дипломом II ступеня ВДНГ УРСР. Нагороджений також Почесними грамотами різних організацій і відомств. За успіхи у праці, підготовку висококваліфікованих фахівців для сільського господарства відзначений Почесними грамотами Міністерства аграрної політики України, Почесною грамотою Львівської облдержадміністрації, Почесними грамотами адміністрації Львівського НАУ.

З під пера вченого вийшло близько 150 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 4 навчальні посібники. Беззмінно працював на кафедрі впродовж 48 років, з них 25 років як її завідувач, а з 2007 і до виходу на заслужений відпочинок (у 2013 році) – як професор кафедри генетики, селекції та захисту рослин.

Наукова і педагогічна громадськість факультету агротехнологій і екології щиро здоровлять професора І. І. Тимошенка з ювілейною датою – 80-літтям і бажають доброго здоров'я та многая і блага літ. З роси і води Вам, професоре!

Професори П. Завірюха, В. Влох, В. Лихочвор, В. Лопушняк, І. Шувар; працівники кафедри генетики, селекції та захисту рослин – доценти Г. Косилович, О. Андрушко, Ю. Голячук; старші викладачі О. Дудар, З. Неживий; в.о. доцента О. Панасюк (аспірант ювіляра); старший викладач І. Тригуба; асистент І. Кулініч; провідний фахівець М. Коновалюк; старший лаборант Н. Гуменчук; лаборанти Л. Онищак, М. Павлечко.